

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 13P/40/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118206215
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Pravda
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2118206215.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudcom Mgr. Petrom Pravdom v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. Ž., R.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom J. Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov - matka: C. Ž., R.. XX.XX.XXXX, T. D. B. I. XXXX/X, T., a otec: W. Ž., R.. XX.XX.XXXX, T. D. T., T..Č..H. XX, H., o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného na maloletú R. Ž., R.. XX.XX.XXXX zamieta.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 24.07.2018 sa navrhovateľka domáhala zvýšenia výživného na maloletú R.Á. s tým, že žiadala, aby súd zvýšil vyživovaciú povinnosť otca na maloletú zo sumy 125 Eur mesačne na sumu 200 Eur. Svoj návrh odôvodnila tým, že výška výživného na maloletú bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 8P/76/2014-75 zo dňa 10.02.2015. Od tejto doby uplynulo viac ako 3 roky a za tú dobu sa podstatne zmenili pomery a potreby maloletej na život. Maloletá začne 02.09.2018 navštevovať 9. ročník základnej školy, s čím sa zvýšili aj náklady na jej výživu a život. Odporca sa s maloletou nestýka, nakoľko sa s ním maloletá stýkať odmieta. Naposledy sa stýkali v máji 2013 keď mala maloletá príjmanie. Od tohto obdobia je styk minimálny, odporca maloletú 4 roky vôbec nekontaktoval. Po štyroch rokoch sa náhodou ozval, nakoľko sa rozišiel s priateľkou a zrazu mal čas a záujem o maloletú, no tento záujem trval len do času, kým si našiel novú priateľku. Odporca maloletej nedáva na sviatky žiadne darčeky, nezaujíma sa o jej školský prospech ani zdravotný stav. Výdavky na maloletú predstavujú výdavky na telefón, stravu, bývanie, školu, ošatenie, drogériu, výlety, čo všetko hradí navrhovateľka. Navrhovateľka s maloletou navštevuje neurológa kvôli zistenej epilepsii, endokrinológa kvôli nízkemu vzrastu, očnému lekárovi keďže potrebuje okuliare, detskú lekárku ako aj zubára.

2. Odporca sa k návrhu písomne nevyjadril.

3. Na pojednávaní dňa 07.09.2018 sa navrhovateľka vyjadrila, že na podanom návrhu trvá. Uviedla, že maloletá toho času navštevuje 9. ročník základnej školy, v súvislosti s čím sa na maloletú zvýšili výdavky. Bude potrebné platiť doúčtovanie za účelom jej prípravy na prijímačky na strednú školu. V súvislosti so stravovaním maloletej sa od poslednej úpravy výživného výdavky nezvýšili, nezvýšili sa ani výdavky na bývanie. Kvôli zhoršenému zraku maloletej jej vznikol výdavok na zakúpenie dioptrických okuliarov za sumu 105 Eur. Nakoľko má maloletá dedičné problémy so zubami má zvýšené výdavky na zubára s výdavkom 30 Eur mesačne. U maloletej sa prejavujú aj kožné problémy, pričom s kúpou krémov jej vznikajú mesačné výdavky približne 40 Eur. Od času poslednej úpravy, kedy bola nezamestnaná

došlo k zmene v tom, že momentálne už zamestnaná je, pričom jej priemerný čistý príjem predstavuje sumu 453,92 Eur. Zvýšili sa jej výdavky na bývanie, s ktorým má spojené výdavky vo výške 200 Eur. Žije v spoločnej domácnosti so svojim otcom a dvomi maloletými dcérami, pričom otec je dôchodca poberajúci dôchodok vo výške približne 380 Eur. Ďalej uviedla že má tetovanie, ktoré jej zaplatil priateľ na narodeniny. Jej priateľ pracuje v Českej republike, preto s ním nežije v spoločnej domácnosti. Keď príde priateľ na Slovensko prispieva tak, že zaplatí nákupy. Priateľ taktiež zaplatil aj spoločnú dovolenku. V rámci záverečnej reči navrhovateľka uviedla, že na návrhu by ani netrvala ak by bolo všetko inak, keby sa otec o maloletú viac staral a nielen v čase keď nemá priateľku.

4. Odporca na pojednávaní s podaným návrhom nesúhlasil, uviedol že dňa XX.XX.XXXX sa mu narodil maloletý syn R. J., s čím má teraz zvýšené výdavky. Uviedol, že jeho mesačný príjem predstavuje v priemere suma 396,12 Eur v čistom. V porovnaní so stavom poslednej úpravy výživného sa jeho výdavky okrem vzniku výdavkov na maloletého Nicolasa nezmenili. Uviedol, že pracuje v nepretržitej prevádzke ako expedient, kde sa pracuje aj cez víkendy sviatky a aj v noci. V rámci záverečnej reči odporca uviedol, že by sa v súčasnosti s maloletou aj stýkal, avšak táto ho odmieta nakoľko v čase keď mal priateľku sa ich väzby pretrhli.

5. Kolízny opatrovník navrhol návrhu vyhovieť.

6. Súd vykonal dokazovanie podaným návrhom, rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 8P/76/2014-75 zo dňa 10.02.2015, vylúčením účastníkov, potvrdeniami o príjme účastníkov, rodným listom maloletej R. Ž., rodným listom maloletého R. J., potvrdeniami navrhovateľky o zaplatení výdavkov v súvislosti s bývaním, potvrdením o nákupe dioptrických okuliarov, pokladničnými blokmi za zákroky zubného lekára, z ktorých zistil nasledovný skutkový a právny stav:

7. Z rodného listu súd zistil, že maloletá R. je dcérou účastníkov konania, z rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 8P/76/2014-75 zo dňa 10.02.2015 súd zistil, že týmto rozsudkom bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na 125 Eur mesačne. Z potvrdenia o príjme otca súd zistil, že jeho čistý priemerný mesačný príjem predstavuje v súčasnosti sumu 396,12 Eur (v čase poslednej úpravy súd vychádzal z potencionálneho príjmu otca vo výške 600 Eur mesačne). Z rodného listu maloletého R. J. súd zistil, že dňa XX.XX.XXXX sa odporca stal otcom ďalšieho dieťaťa, teda má 2 vyživovacie povinnosti (v čase poslednej úpravy výživného mal vyživovaciu povinnosť len voči maloletej R.). Z vyjadrenia otca súd zistil, že okrem výdavkov na maloletého R. sa jeho výdavky nijak nezmenili. Matka v čase poslednej úpravy výživného bola nezamestnaná. Z potvrdenia o príjme matky súd zistil, že jej čistý priemerný mesačný príjem predstavuje v súčasnosti sumu 453,92 Eur (v čase poslednej úpravy výživného bola nezamestnaná). Z vyjadrenia matky na pojednávaní súd zistil, že od času poslednej úpravy sa náklady na stravu ako aj bývanie na maloletú vôbec nezmenili. Zmenili sa len výdavky v súvislosti so zdravotným stavom maloletej, ktorej bolo potrebné zakúpiť dioptrické okuliare za cenu 105 Eur, v súvislosti so zubami vznikajú výdavky na maloletú vo výške približne 30 Eur mesačne, v súvislosti s kožnými problémami výdavky približne 40 Eur mesačne. V súvislosti s bývaním má navrhovateľka výdavky približne vo výške 200 Eur mesačne (v čase poslednej úpravy to bolo 162 Eur), pričom v domácnosti žije so svojim otcom a dvomi dcérami, s tým, že otec je dôchodcom poberajúci dôchodok vo výške približne 380 Eur mesačne (rovnako tomu bolo aj v čase poslednej úpravy). Z pokladničných blokov od zubára súd zistil, že v mesiaci apríl 2018 matka uhradila za zákroky spolu 75 Eur. Z pokladničných blokov ďalej súd zistil, že navrhovateľka zakúpila dioptrické okuliare za kúpnu cenu 105 Eur. Maloletá je študentkou 9. ročníka základnej školy (v čase poslednej úpravy výživného bola študentkou 5. ročníka), je teda stále študentkou na druhom stupni základného štúdia. Navrhovateľka má priateľa, ktorý pracuje v Českej republike, od ktorého dostala na narodeniny tetovanie, priateľ taktiež financoval dovolenku, keď príde na Slovensko platí nákupy.

8. Podľa ust. § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Podľa ust. § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa ust. § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

11. Podľa ust. § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa ust. § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa ust. § 77 ods. 1 veta prvá a druhá ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

14. Podľa ust. § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

15. Podľa ust. § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

18. Podľa ust. § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

19. Podľa ust. § 232 ods. 2 až 4 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.(2) Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.(3) Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.(4)

20. V zmysle ustanovenia § 78 ZoR, súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. K zmene pomerov môže dôjsť na strane oprávneného, povinného alebo na oboch stranách. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť o subjektívne, ako aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov. V praxi sa najčastejšie uplatňujú nasledujúce dôvody: zmena potrieb dieťaťa z dôvodu začiatku plnenia školskej dochádzky, prechod medzi jednotlivými stupňami školského systému, ďalej zmena zdravotných pomerov, strata zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, odpadnutie zákonnej podmienky pre vyživovacu povinnosť - nadobudnutie spôsobilosti samostatne sa živiť, uzavretie manželstva (oprávneným pri príspevku na výživu rozvedeného manžela), strata schopností, možností poskytovať výživné a pod.

21. S poukazom na vyššie uvedené bolo v prípade návrhu navrhovateľky povinnosťou súdu skúmať či od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia o výživnom. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že na strane otca v oblasti jeho príjmov k zmene neprišlo, nakoľko tento preukázal svoj čistý mesačný príjem vo výške 396,12 Eur, pričom súd vychádzal z potencionálneho príjmu otca tak, ako tomu bolo v prípade posledného rozhodnutia, teda mal za to, že tento je schopný dosiahnuť čistý mesačný príjem 600 Eur. Vo sfére výdavkov otca súd zistil, že tomuto vznikla narodením syna R. J. ďalšia vyživovacia povinnosť, uvedená zmena v pomeroch

pôsobí nepriaznivo na možnosť otca podieľať sa na vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletej R.. Súdna prax sa ustálila na tom, že pri určení výživného sa vychádza z toho, že výživné tvorí 20 % až 30 % z príjmu povinného rodiča. V danom prípade maximum - 30 % z potencionálneho príjmu otca 600 Eur predstavuje sumu 180 Eur na všetky vyživovacie povinnosti. Ak by súd zvýšil vyživovacie povinnosti otca vo vzťahu k maloletej R. v zmysle podaného návrhu, jeho možnosti vyživovať novonarodeného syna by boli značne obmedzené, prípadne vylúčené. Aj v prípade zachovania výživného vo výške 125 Eur otcovi zostáva na výživu 2. dieťaťa suma 55 Eur, z ktorého dôvodu tu nie je priestor ani pre čiastočné zvýšenie výživného. Ďalej súd pri skúmaní zmeny pomerov prihliadol na zmenu v príjmoch matky, ktorá v čase posledného rozhodnutia o výživnom bola nezamestnanou, pričom v súčasnosti je zamestnaná a jej priemerný čistý mesačný príjem predstavuje 453,92 Eur, teda je v jej možnostiach znášať zvýšené výdavky na maloletú. K zmene pomerov došlo aj na strane maloletej, u ktorej sa zvýšili výdavky v súvislosti s jej zdravotným stavom (jednorazové výdavky na okuliare vo výške 105 Eur, výdavky na zubára vo výške 30 Eur mesačne, výdavky na krémy vo výške 40 Eur), posúdením vyššie uvedených zmien (na strane otca, matky a maloletej) dospel súd k záveru, že ich vzájomným vyvážením nie je daný dôvod na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k maloletej R.. Zvýšenie výdavkov v súvislosti so zdravotným stavom maloletej je síce dôvod na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, avšak vznik ďalšej otcovej vyživovacej povinnosti, ako aj schopnosť matky dosahovať príjem 453,92 Eur (keď v čase poslednej úpravy výživného bola nezamestnanou) sú zmenou pomerov, ktoré zvýšenie výdavkov na zdravotný stav maloletej negujú. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, keď bola zistená existencia zmien pomerov odôvodňujúcich zvýšenie výživného ako aj existencia zmien pomerov odôvodňujúca opak, dospel súd k záveru, že neboli splnené podmienky na zvýšenie vyživovacej povinnosti, z ktorého dôvodu sú návrh navrhovateľky zamietol.

22. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle ust. § 52 CMP, keď vo výroku II. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.